

5. Vasil'chikova, N.V. (2006). *Vzaimotnoshenija gostinic s upravljajushhimi kompanijami* [Verifications of federal inspection of labour]. Omega-I, Moscow (in Russ.).
6. Denisova, M.O. (2014). Direct management in MKD: role of mediator. *Zhilishhno-kommunal'noe hozjajstvo: buhgalterskij uchet i nalogooblozhenie* [Housing and communal services: accounting and taxation]. Available at: <http://base.consultant.ru/cons/cgi/> (in Russ.).
7. Korol, S.Y. (2005). *Bukhhalters'kyj oblik v hotel'nomu hospodarstvi* [Account in a hotel economy]. KNTEU, Kyiv (in Ukr.).
8. Kurkina, K.A. (2006). *Osobennosti buhgalterskogo ucheta i nalogooblozhenija* [Features of account and taxation]. Publisher "Peak", Moscow (in Russ.).
9. *Economic codex of Ukraine* (2003). Available at: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/436-15> (Accessed January 16, 2003) (in Ukr.).
10. *Tax Code of Ukraine* (2010). Available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (Accessed Dec 23, 2010) (in Ukr.).

УДК 336.76

А.Л. Романчук, к.е.н.,
Чернівецький торговельно-економічний інститут КНТЕУ,
м. Чернівці

ФУНДАМЕНТАЛЬНИЙ ТА ТЕХНІЧНИЙ НАПРЯМИ АНАЛІЗУ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ ІНВЕСТИЦІЯМИ

Анотація

Досліджується сучасна методологія аналізу фінансових інвестицій. Особлива увага приділяється висвітленню змісту та методологічних аспектів фундаментального та технічного аналізу фінансових інвестицій. Автором всесторонньо розкрито зміст методичних підходів та концепцій, покладених в основу фундаментального аналізу. Висвітлено основні історичні та практичні передумови виникнення та застосування технічного аналізу. Обґрунтовано необхідність подальшої систематизації методичних прийомів в процесі аналізу фінансових інвестицій при формуванні інвестиційного портфеля. Особлива увага відведена порівнянню недоліків та переваг практичного використання існуючих напрямків аналізу фінансового інвестування. Критичний аналіз тверджень та наукових доробок вчених у сфері аналізу фінансового інвестування дозволило автору обґрунтувати застосування кожного із розглянутих аналітичних напрямів у конкретній ситуації. Доводиться потреба застосування комбінованого підходу в аналізі фінансових інструментів з метою врахування всіх існуючих факторів зовнішнього середовища та обґрунтованості рішень в системі управління сучасного підприємства.

Ключові слова: фінансові інвестиції, фінансові інструменти, технічний аналіз, фундаментальний аналіз, грошові потоки, дисконтування, інвестиційний портфель.

А.Л. Романчук, к.э.н.,
Черновицкий торгово-экономический институт КНТЭУ, г. Черновцы

ФУНДАМЕНТАЛЬНОЕ И ТЕХНИЧЕСКОЕ НАПРАВЛЕНИЯ АНАЛИЗА В СИСТЕМЕ УПРАВЛЕНИЯ ФИНАНСОВЫМИ ИНВЕСТИЦИЯМИ

Аннотация

Исследуется современная методология анализа финансовых инвестиций. Особое внимание уделяется освещению содержания и методологических аспектов фундаментального и

технического анализа финансовых инвестиций. Автором всесторонне раскрыто содержание методических подходов и концепций, положенных в основу фундаментального анализа. Освещены основные исторические и практические предпосылки возникновения и применения технического анализа. Обоснована необходимость дальнейшей систематизации методических приемов в процессе анализа финансовых инвестиций при формировании инвестиционного портфеля. Особое внимание уделено сравнению недостатков и преимуществ практического использования существующих направлений анализа финансового инвестирования. Критический анализ утверждений и научных разработок ученых в области анализа финансового инвестирования позволило автору обосновать применение каждого из рассмотренных аналитических направлений в конкретной ситуации. Доказывается необходимость применения комбинированного подхода в анализе финансовых инструментов с целью учета всех существующих факторов внешней среды и обоснованности решений в системе управления современного предприятия.

Ключевые слова: финансовые инвестиции, финансовые инструменты, технический анализ, фундаментальный анализ, денежные потоки, дисконтирование, инвестиционный портфель.

Постановка проблеми. Фінансові інвестиції для України є одним з важливих засобів успішного здійснення незалежної внутрішньої та зовнішньої політики, можливим шляхом виходу з економічної кризи. Адаже без створення зацікавленості потенційних інвесторів у розширенні обсягів вкладень у вітчизняну економіку неможливо вирішити завдання формування стійких господарських зв'язків, розвитку виробництва, підвищення благоустрою громадян, відродження авторитету країни на світовій арені. У зв'язку із цим, особливого значення набувають різні методи оцінки й обґрунтування інвестиційних рішень, що приймаються індивідуальними, корпоративними й інституційними інвесторами. Коректне використання цих методів, усвідомлений вибір напрямків інвестування забезпечує достатньо достовірну оцінку очікуваних наслідків їх реалізації.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Методологічні аспекти аналізу фінансових інвестицій, проблеми та шляхи їх вирішення висвітлювалися в роботах багатьох вітчизняних і закордонних вчених-економістів. Окремо варто виділити праці І. Бланка, Н. Ботвіної, І. Боярка, В. Баратинського, В. Власової, Н. Гаркуши, Л. Грищенко, І. Журавкова, Д. Єндовицького, Л. Ігоніної, Е. Крилова, О. Липчанської, Є. Михайлової, Л. Орлової, О. Сухарева, О. Федорова та ін. Проте економічна оцінка фінансових інвестицій сьогодні потребує подальшого поглибленого вивчення, систематизації існуючих методик й удосконалення їх відповідно до постійно змінюваних умов господарювання.

Мета статті. Метою дослідження є оцінка існуючих напрямів аналізу та їх систематизація для створення цілісного аналітичного забезпечення системи управління фінансовими інвестиціями.

Виклад основного матеріалу. На сьогодні в процесі здійснення фінансового інвестування у вітчизняних підприємств постійно виникає низка

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, АНАЛІЗ І АУДИТ

певних проблем, таких як: пошук ресурсів для реалізації інвестиційної діяльності, обрання об'єкта, в який найдоцільніше буде вкласти кошти, вірогідність своєчасного повернення інвестованого капіталу. Велику роль у вирішенні цих питань відіграє економічний аналіз.

Метою аналізу фінансових інвестицій є комплексна і системна оцінка доцільності реалізації проектів фінансових інвестицій і розробка заходів щодо виявлення і впровадження в практичну діяльність підприємств потенційних резервів підвищення їх доходності та ліквідності і мінімізації ризику.

Сьогодні відсутня чіткість та єдність в методиці аналізу фінансових вкладень. На практиці виділяють два аналітичних напрямки: фундаментальний та технічний (рис. 1). Проте питання обрання одного з них для отримання необхідного інформаційного обґрунтування інвестиційних рішень є спірним та дискусійним.

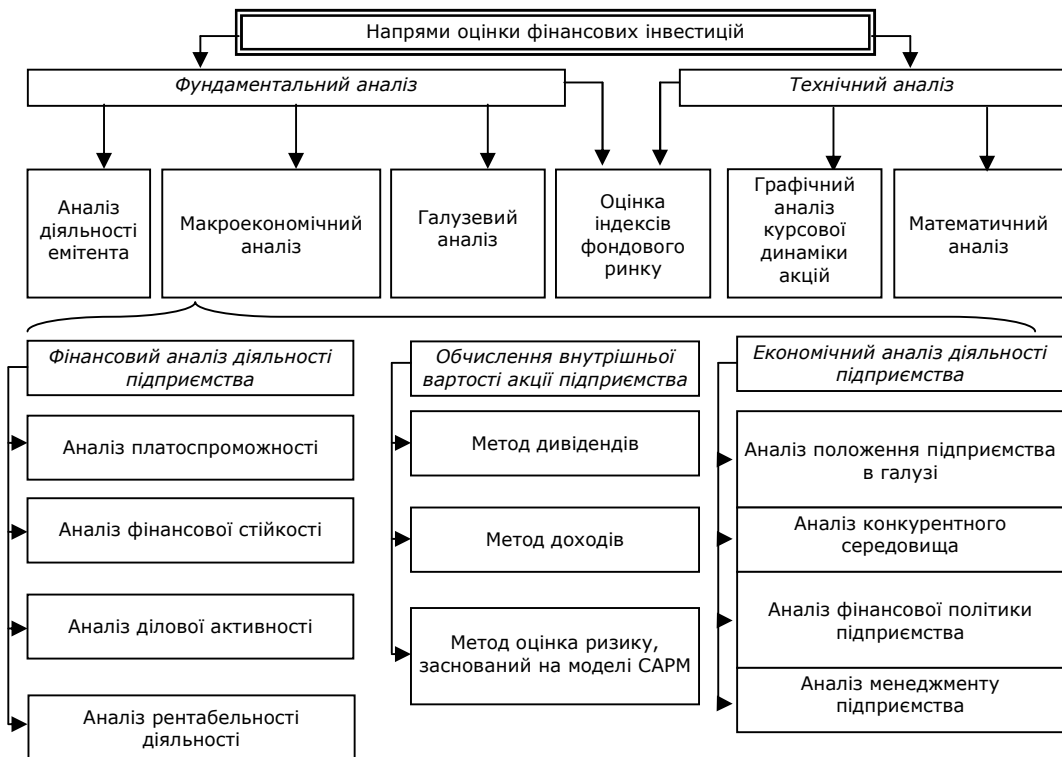

Рис.1. Напрями аналізу фінансових інвестицій

Фундаментальний аналіз – оцінка інвестиційних характеристик цінних паперів, що відображають фінансово-економічний стан емітента чи галузі, до якої він належить. Головною метою фундаментального аналізу є вивчення тих ринкових інвестиційних активів, чия оцінка завищена або занижена. Базовою тезою фундаментального аналізу є наступна думка: всі цінні папери

мають внутрішню вартість, і до неї з часом повинна наблизитися їхня поточна ринкова вартість, тобто курс, за яким вони продаються [1, с. 249].

Фундаментальний аналіз називають також факторним, оскільки він базується на вивченні впливу окремих факторів на динаміку цін фінансових інструментів у поточному періоді та прогнозування значень цих факторів на майбутнє.

За словами Л. Л. Ігоніної, послідовники фундаментального аналізу досліджують закономірності, які будуть діяти в майбутньому, а послідовники технічного – аналізують динаміку цін у минулому. Таке твердження вона пояснює наступним чином: 1) фундаменталісти вважають, що будь-який цінний папір має свою внутрішню притаманну йому цінність, яка може бути кількісно виміряна як дисконтова на вартість майбутніх надходжень, генерованих цим папером; 2) технічні аналітики стверджують, що для визначення внутрішньої вартості цінного паперу достатньо знати динаміку його цін у минулому, на підставі чого будуються короткострокові, середньострокові та довгострокові тренди, за якими визначаються, чи відповідає ринкова ціна активу його внутрішній вартості [3, с. 204-205].

За словами О. С. Сухарева, фундаментальний аналіз передбачає дослідження фінансових результатів діяльності підприємства-емітента, а також тенденції розвитку галузі, до якої належить емітент, з метою визначення дійсного стану і перспектив конкурентоспроможності продукції (або видів діяльності) емітента [7, с. 220]. Таким чином даний напрямок аналізу зводиться до оцінки ефективності діяльності підприємства-емітента.

І. М. Боярко стверджує, що фінансові аналітики, використовуючи цей напрям аналізу, намагаються: 1) визначити внутрішню вартість інвестиційного активу; 2) зіставити цю вартість з поточним ринковим курсом; 3) оцінити відповідні трансакційні витрати і ризики; 4) спрогнозувати можливу майбутню доходність інвестицій [1, с. 249].

Фундаментальний аналіз проводиться на чотирьох рівнях: макроекономічному, регіональному, галузевому і мікроекономічному (табл. 1). Н. В. Кисельова зазначає, що направленість цього аналізу – «зверху вниз», починаючи із оцінки функціонування економіки загалом і завершуючи оцінкою інвестиційної привабливості окремого підприємства-емітента [5, с. 293].

Отже, під час фундаментального аналізу оцінюють безліч факторів, деякі з них практично неможливо кількісно виміряти і можна охарактеризувати лише якісно. Саме тому результати фундаментального аналізу є, певною мірою, суб'єктивними. «Якість» такого аналізу залежить від обраних для оцінки показників, їх інтерпретації, досвіду аналітика тощо.

Рівні фундаментального аналізу фінансових інвестицій

Рівень аналізу	Зміст	Можливі показники	Підсумок аналізу	Можливості джерел інформації
Макроекономічний	Призначений для виявлення загальних тенденцій, що характеризують стан економіки країни загалом, формують сприятливість загальної макроекономічної ситуації для інвестування. Особливий інтерес цього аналізу має прогноз повторних точок кон'юнктури і дія на курс інвестиційних активів таких монетарних параметрів, як рух грошової маси або відсотка	Валовий внутрішній продукт, інфляція, зайнятість, промислове виробництво, попит населення і його доходи, податкове навантаження, стан бюджету і бюджетна політика, торговельний і платіжний баланс, стан ринку житла, грошова маса, взаємовідносини з іншими країнами, вибори президента, політична стабільність та ін.	1) оцінка фінансової та політичної стабільності економіки; 2) оцінка можливостей і загроз для компанії зі сторони зовнішнього середовища.	Статистичні органи та інформаційні агентства, аналітичні дослідження, власні оцінки аналітика.
Регіональний	Аналогічний макроекономічному фундаментальному аналізу (з врахуванням різниці в масштабах відповідних територіальних економічних систем) й оперує економічними чинниками, які характерні для регіонів).			
Галузевий	Передбачає оцінку інвестиційної привабливості сфери економічної діяльності або галузі виробництва, в яку передбачається здійснити вкладення економічних ресурсів. Доцільно врахувати, що економічний розвиток галузі не обов'язково йде паралельно з розвитком загальноєкономічної кон'юнктури.	Галузева структура економіки країни, виявлення позитивних та негативних тенденцій в розвитку секторів економіки, оцінка перспектив галузей з врахуванням результатів аналізу макросередовища.	Оцінка галузей-фаворитів.	Статистичні органи та інформаційні агентства, аналітичні дослідження, власні оцінки аналітика.
Мікроекономічний	Найбільш трудомісткий і складний напрям аналізу, проводиться в двох варіантах – аналіз фінансової звітності підприємства й аналіз чинників, що визначають вартість цінних паперів компанії-емітента. Дозволяє визначити поточний стан емітента і його здатність в майбутньому генерувати доход.	1) положення емітента в секторі – аналіз стратегії розвитку, оцінку провідних менеджерів компанії, маркетингова політика, попит на продукцію (послугу) компанії, частка ринку, диверсифікація збуту і поставок, провідні технології та ноу-хау тощо; 2) фінансовий стан емітента – аналіз майнового стану, фінансової стійкості, ліквідності, платоспроможності, прибутку, рентабельності.	Вибір акцій конкретної компанії того чи іншого сектора економіки.	Статистичні органи та інформаційні агентства, аналітичні дослідження, власні оцінки аналітика, дані бухгалтерської звітності, інформація у відкритому друці, інформація з веб-сайта компанії.

Іншим підходом щодо прийняття рішень на фондовому ринку є технічний аналіз, який виник в результаті недоступності інформації про результати розвитку галузей промисловості, звіти про фінансовий стан. Тому об'єктом дослідження на той час був тільки стан на ринку цінних паперів. Концепція

технічного аналізу передбачає, що всі фундаментальні фактори додаються і відображаються в русі цін на фондовому ринку. В основі технічного аналізу покладена побудова і дослідження графіків динаміки окремих показників (ринкових цін), виявлення певних тенденцій (тренду) і їх екстраполювання на перспективу [5, с. 346].

Технічний аналіз був заснований у ХІХ ст. Чарльзом Генрі Доу, ім'я якого фігурує в назві відомого індексу Доу-Джонса. З його слів, за лінійним графіком ціни продажу в часі можна відстежувати певні графічні моделі, які вказують на тенденції розвитку ринку [1].

Ч. Г. Доу, як засновник даного напрямку аналізу, сформував базові принципи: 1) вивчення минулого визначає розуміння майбутнього, тобто на основі вивчення динаміки цін у минулому і психології інвесторів можна передбачити рух цін у майбутньому; 2) поточна ціна відображає всю відому ринку інформацію, здатну вплинути на цей ринок, відповідно, технічний аналітик має вивчати тільки динаміку цін, а не причини їх зміни; 3) рух цін на фінансові активи має характер тренда, тобто має певну спрямованість, яка зберігається протягом деякого часу; 4) будь-який тренд проходить три фази свого розвитку – фазу консолідації, фазу зниження (або зростання) та фазу піку; 5) динаміка індексів ринку повинна збігатися; 6) обсяг продажів має збільшуватися в напрямі головного тренду; 7) існують певні сигнали, які вказують про зміну напрямку тренду [1, с. 241-242].

І. С. Кравчук виділяє лише три принципи, на яких ґрунтується технічний аналіз: 1) принцип відображення – усі події (економічні, політичні, соціальні та ін.) враховані у цінах фінансових інструментів; 2) принцип тренду – динаміка цін рухається у певному напрямі; 3) принцип повторюваності – рух цін має здатність через певний період повторюватись [6].

Схоже припущення стосовно базових постулатів технічного аналізу висловлює А. В. Федоров, зокрема: 1) ціна містить все, тобто в ціні відображається вся інформація, пов'язана з активом або фінансовим інструментом, і, відповідно, вивчати слід тільки ціну; 2) історія повторюється – тобто існують деякі закономірності в динаміці ціни, завдяки яким є можливість отримати дохід; 3) ціна може мати три напрями: вгору, вниз, вбік – у випадку руху вгору або вниз говорять про наявність тренду (тенденції) [8, с. 157].

А. Н. Буренін зауважує, що поруч із рівнем цін фінансових активів у технічному аналізі слід вивчати динаміку обсягів продаж. Саме ці два показники є ключовими, на які впливають всі зовнішні сили. І на підставі результатів такого аналізу аналітик може відповісти на питання, коли слід купити чи продати цінний папір та передбачити короткостроковий рух ринку [2, с. 150].

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, АНАЛІЗ І АУДИТ

Технічний аналіз припускає, що рух біржових курсів цінних паперів – результат уявлень інвесторів як про стан самого емітента, так і про ситуацію на фондовому ринку. Відповідно, вивчаючи попит і пропозицію цінних паперів, динаміку обсягів операцій з їх купівлі-продажу, динаміки курсів, можна виявити певну закономірність ринкового курсу конкретного цінного паперу протягом визначеного періоду часу – тренд (табл. 2).

У технічному аналізі використовують два напрями: графічний та математичний аналізи. Проте слід зазначити, що подібний поділ певною мірою умовний. Адже рівень чи лінія також залежить від ціни і є індикатором, що наноситься трейдером з допомогою комп'ютерного олівця. Традиційно до інструментів математичного аналізу належать індикатори, які розраховуються комп'ютером самостійно на підставі заданої формули. «Графічні індикатори» наносяться трейдером на графік самостійно.

Таблиця 2

Види і характеристики трендів

№ з/п	Вид тренду	Зміст	Методологічний аспект
За характером поведінки			
1.	Тренд зростання або тренд бика (bullish)	Відображає тенденцію підвищення цін (за аналогією з биком, що рогами «піднімає ціну»)	Точки розвитку ринку «биків» визначаються за максимальним рівнем цін у короткостроковому періоді, у той час як точки зламу ринку «ведмедів» – за мінімальним рівнем цін. У рамках довгострокової тенденції система точок зламу доповнюється піковими (максимальними і мінімальними) рівнями цін
2.	Спадний тренд або тренд ведмедя (bearish)	Відображає тенденцію до зниження ціни (за аналогією з ведмедем, який лапами «пригнічує» ціну)	
3.	Тренд «голова-плечі» (head and shoulders)	Відображає можливий розворот ринку, тобто перехід від тенденції зростання поточних цін до їх зниження або навпаки	
4.	Бічний тренд	Для нього не можливо встановити характер тенденції розвитку ринку	
За часом прояву			
1.	Основний (первинний) тренд	Триває понад рік	Фаза консолідації, з якої розпочинається будь-яка основна або проміжна тенденція до зниження або зростання цін на ринку, виявляється на малих бічних трендах
2.	Проміжний (вторинний) тренд	Хвилеподібні зміни цін, що тривають від 3 тижнів до 3 місяців	
3.	Малі тренди	Тенденції, що тривають менше 3 тижнів	

Графічний аналіз – підхід, в якому припущення стосовно подальшої поведінки ціни формується на підставі аналізу простих графічних елементів (ліній, рівнів, фігур).

Як стверджують І. М. Боярко та Л. Л. Грищенко, в процесі графічного вивчення поточної динаміки показників, що досліджуються методами технічного аналізу, вирішуються такі завдання: 1) встановити характер

тенденцій показника, що вивчається; 2) визначити «точки розвороту» трендів – максимальні або мінімальні значення аналізованого показника, після яких тенденція змінюється на протилежну; 3) знайти рівень підтримки (лінія з'єднання всіх мінімальних значень показника за відповідними точками розвитку) та рівень опору ціни (аналогічна лінія, побудована за максимальними значеннями); 4) визначити частоту і характер розривів ціни (види розривів: прискорюючий, уповільнюючий, випереджаючий, острівний, кінцевий тощо) [1, с. 243-244].

Поруч із графічними методами в технічному аналізі використовують і кількісний (математичний) метод. Його суть полягає в тому, що припущення стовно подальшої поведінки ціни робиться на підставі аналізу штучно сформованих числових показників. Одним із таких показників є ковзна середня. Аналіз базується на порівнянні двох кривих: кривої, що відповідає наявним фактичним даним, та кривої ковзної середньої. При тренді ведмедя ковзна середня проходить вище кривої фактичних даних, а при тренді бика – нижче. Перетин графіків ковзної середньої та фактичних даних вказує на зміну спрямованості тренда.

Проте під час застосування цього методу необхідно враховувати наступні особливості ковзної середньої: 1) чим більший порядок ковзної середньої, тим більшою мірою її графік відрізняється від кривої фактичних значень цін; 2) ковзна середня високого порядку має малу чутливість; 3) ковзна середня низького порядку має надмірно велику чутливість та може давати помилкові сигнали про ціни і їх прогнозу динаміку.

Стосовно прогнозування даних інвестиційного ринку, то в технічному аналізі будують тренди на основі регресійного аналізу фактичного ряду динаміки цін на фінансові інструменти із розрахунком коефіцієнта детермінації (квадрат змішаної кореляції).

Отже, фундаментальний і технічний аналіз має свої переваги та недоліки і тільки їх зіставлення дозволить обґрунтувати вибір одного з них (табл. 3).

Зі слів Н. В. Кисельової, технічний аналіз має певні переваги порівняно із фундаментальним аналізом: технічна легкість, швидкість, відносна дешевизна. Досліджуючи кон'юнктуру ринку, технічний аналіз дозволяє достатньо точно здійснити короткостроковий прогноз цін фінансового ринку, а також визначити можливі розміри покупок, продаж та їхні строки. Прогнозуючи ціну на основі цього методу, можна розрахувати інвестиційний дохід [5, с. 302].

О. В. Федоров зауважує, що особливістю фундаментального аналізу є те, що його дуже складно формалізувати. Безумовно, прийоми та методи цього аналізу є досить об'єктивними, проте обсяг інформації і різна інтерпретація учасниками ринку переводять фундаментальний аналіз у мистецтво [8, с.160-163].

Переваги та недоліки фундаментального і технічного аналізу

Вид аналізу	Характерна риса	Зміст
Фундаментальний аналіз	Переваги	Науково обґрунтований, раціональний
		Більший практичний досвід використання, наявність спеціальних шкіл підготовки аналітиків-фундаменталістів
	Недоліки	Потребує поглиблених знань стосовно макроекономіки, міжнародних фінансів, політичних і соціальних процесів – значні зусилля для оволодіння даного напрямку аналізу
		Складність об'єктивно оцінити вплив певного фактора або події на тенденції фондового ринку
Технічний аналіз	Переваги	Простота використання (відносно фундаментального аналізу)
		Не потребує глибоких знань щодо міжнародної економіки, політичних, соціальних процесів та значної теоретичної підготовки
	Недоліки	Невизначеність, яка дозволяє інтерпретувати майже кожну конкретну ринкову ситуацію декількома способами
		Труднощі виникають при застосуванні технічного аналізу в щоденному короткостроковому періоді на незначних ринкових коливаннях
		Недостатня кількість трейдерів, які необхідною мірою володіють та застосовують на практиці навички технічного аналізу

На противагу Л. Долінський зазначає, що технічний аналіз цінних паперів має низку недоліків, найбільш суттєвим з яких є наявність декількох індикаторів, що мають лише певну ймовірність щодо достовірності сигналів купівлі-продажу цінних паперів, а також індикаторів, ефективність яких логічно пояснити неможливо (наприклад, на фондовому ринку США аналітики використовують так званий «січневий барометр», який підтверджує кореляцію між тим, що відбувається на ринку в перших п'ять днів січня і протягом усього року. З 1950 р. до 1985 р. барометр правильно передбачив напрям руху ринку 31 раз (86 % точності) [3, с.256]. Аналогічної думки дотримуються І. С. Кравчук та В. Д. Юхимчик, які зазначають, що для здійснення інвестицій на більш тривалому часовому горизонті доцільно застосовувати фундаментальний аналіз цінних паперів [6]. І. М. Боярко стверджує, що в системі методів дослідження кон'юнктури інвестиційного ринку найбільш надійним є фундаментальний аналіз [1, с.248].

Висновки і перспективи подальших розвідок. Не можна однозначно розділити фундаментальний та технічний аналізи, вони завжди мають оцінюватися в межах конкретного ринку на конкретному етапі. Також не можна завжди віддавати перевагу одному типу аналізу. Інвестори мають брати до уваги необхідність кожного елемента аналізу, оцінювати будь-яку ідею з точки зору кожного напрямку аналізу.

Взаємодія між фундаментальним та технічним напрямками аналізу на практиці набуває двох форм. Перший варіант передбачає, що учасники ринку приймають рішення про направлення діяльності, ґрунтуючись на фундаментальному аналізі, а потім звертаються до технічного аналізу для вибору інвестиційних рішень. У другому варіанті, навпаки, технічний аналіз допомагає визначити нові можливості ринку, після чого звертаються до технічного. Тому вміле поєднання фундаментального та технічного аналізу дасть обґрунтовану та достовірну базу для прийняття ефективних рішень щодо формування інвестиційного портфеля.

Список використаних джерел:

1. Боярко І. М. Інвестиційний аналіз : [навч. Посібник] / І. М. Боярко, Л. Л. Грищенко. – К. : Центр учбової літератури, 2011. – 400 с.
2. Буренин А. Н. Рынок ценных бумаг и производственных финансовых инструментов : [учеб. пособие] / А. Н. Буренин. – М. : 1 Федеративная книготорговая компания, 1998. – 352 с.
3. Долінський Л. Теоретичне підґрунтя інвестиційної оцінки цінних паперів в Україні / Л. Долінський // Фінанси України. – 2008. – № 5. – С. 87-95.
4. Игонина Л. Л. Инвестирование : [учеб. пособие] / Л. Л. Игонина. – М. : Экономистъ, 2005. – 475 с.
5. Киселёва Н. В. Инвестиционная деятельность : [учеб. пособие] / Н. В. Киселёва, Т. В. Боровикова. – М. : КНОРУС, 2006. – 432 с.
6. Кравчук І. С. Макроекономічні аспекти фундаментального аналізу ринку цінних паперів [Електронний ресурс] / І. С. Кравчук, В. Д. Юхимчук. – Режим доступу: http://www.investplan.com.ua/pdf/2011_1/1_2011_9.pdf
7. Сухарев О. С. Синергетика инвестиции : [учеб. пособие] / О. С. Сухарев, С. В. Шмалёв. – М. : Финансы и статистика, 2008. – 366 с.
8. Федоров А. В. Основы финансовых инвестиций / А. В. Федоров. – Санкт-Петербург : Международная Академия Биржевой Торговли «Форекс Клуб», 2005. – 301 с.

Alla L. Romanchuk, Candidate of Economic Sciences,
Chernivtsi Trade and Economics Institute of KNTEU, Chernivtsi

**FUNDAMENTAL AND TECHNICAL ANALYSIS IN THE MANAGEMENT OF
FINANCIAL INVESTMENTS**

Annotation

Special attention is paid to the lighting of the content and methodological aspects of fundamental and technical analysis of the financial investment. The author comprehensively shows the methodological approaches and concepts that formed the basis of fundamental analysis. The main historical and practical conditions of emergence and application of technical analysis are highlighted. The necessity of further systematization of the methodological techniques in the analysis of financial investments during the formation of the investment portfolio is explained. Special attention is paid to comparison of strengths and weaknesses of the practical use of existing areas of analysis of the financial investment. A critical analysis of claims and scientific research scientists in the field of financial analysis investment has allowed the author to justify the use of each of the analytical directions in a particular situation. The author proves the necessity of the application of the combined approach in the analysis of financial instruments to take into account all of the factors of the external environment and the reasonableness of solutions in the system of modern enterprise management.

Keywords: financial investments financial instruments, technical analysis, fundamental analysis, cash flows, discounting, investment portfolio.

References:

1. Boiarko, I.M., Hryshenko, L.L. (2011). *Investytsijnyj analiz* [Investment analysis]. Tsentr uchbovoi literatury, Kyiv, 400 p. (in Ukr).
2. Burenyn, A.N. (1998). *Rynok cennyh bumag i proizvodstvennyh finansovyh instrumentov* [The securities market and the production of financial instruments]. 1 Federativnaja Knigotorgovaja Kompanija, Moskva, 352 p. (in Russ).
3. Dolins'kyj, L. (2008). Theoretical substantiation of investment securities valuation in Ukraine. *Finansy Ukrainy [The Finance Of Ukraine]*, vol. 5, pp.87-95 (in Russ).
4. Igonina, L.L. (2005). *Investirovanie* [Investment]. Jekonomist, Moskva, 475 p. (in Russ).
5. Kiseljova, N.V., Borovikova, T.V. (2006). *Investicijonnaja dejatel'nost'* [Investment activity]. KNORUS, Moskva, 432 p. (in Russ).
6. Kravchuk, I.S., Yukhymchuk, V.D. (2011). Macroeconomic aspects of fundamental analysis of securities market. Available at: http://www.investplan.com.ua/pdf/2011_1/1_2011_9.pdf (in Ukr).
7. Suharev, O.S., Shmaljov, S.V. (2008). *Sinergetika investicii* [Synergy investments]. Finasy i statistika, Moskva, 366 p. (in Russ).
8. Fedorov, A.V. (2005). *Osnovy finansovyh investicij* [Fundamentals of financial investments]. Mezhdunarodnaja Akademija Birzhevoj Torgovli «Foreks Klub», Sankt-Petersburg, 301 p. (in Russ).

